

Eiendom:

Vår ref.:

Deres ref.: 200901965-8, 201106363-5,
201208219-6, 200905803-10, 201208069-7,
201201444-8, 201107625-8, 200805501-11;
ksk/hela, ke/many, ke/mabs

Kundenr:

Namsos, 18.august 2014

Norges Vassdrags- og energidirektorat
nve@nve.no

Heinbergåga kraftverk – svar på høringsuttalelser

På vegne av Heinbergåga Kraft AS vedlegges svar på de høringsuttalelser som er mottatt.

Undertegnede er saksbehandler og kan nås pr epost kst@statskog.no eller telefon 416 97 959.

Med vennlig hilsen

Kjell Sæterhaug
Prosjektsjef
Statskog Energi AS

Kopi:
Heinbergåga Kraft AS

Heinbergåga kraftverk – svar på høringsuttalelser

Mottatte høringsuttalelser

I forbindelse med høringsrunden knyttet til behandlingen av konsesjonssøknaden på Heinbergåga kraftverk har det kommet inn følgende uttalelser:

1. Fylkesmannen i Nordland	Brev datert 22.mai 2014
2. Nordland Fylkeskommune/ Fylkestinget i Nordland	Brev datert 16.juni 2014
3. Forum for natur og friluftsliv i Nordland	Brev datert 30.mai 2014
4. Rana Jeger- og fiskerforening	Brev datert 26.mai 2014
5. Naturvernforbundet i Rana og omegn	Brev datert 27.mai 2014
6. Kallvatnet hytteforening	Brev datert 14.mai 2014
7. Rana kommune	Saksprotokoll datert 25.juni 2014
8. Statkraft Energi AS	Brev datert 15.mai 2014
9. Direktoratet for mineralforvaltning	Brev datert 20.mai 2014
10. Sametinget	Brev datert 2.juli 2014

Nedenfor er de viktigste uttalelsene gjengitt og kommentert.

Fylkesmannen i Nordland

Fylkesmannen fremmer med hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd, jfr. reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6, **innsigelse** til søknad om konsesjon for utbygging av Heinbergåga kraftverk.

Dette begrunnes ut fra Junkerfjellets betydning for fjellrev og usikkerhet om tiltakets virkning for naturmangfoldet, samt av hensyn til reindriften, herunder reindriftenes særverdiområder, flyttleier og minimumsbeiter, og den samlede belastningen reinbeitedistriktet er utsatt for.

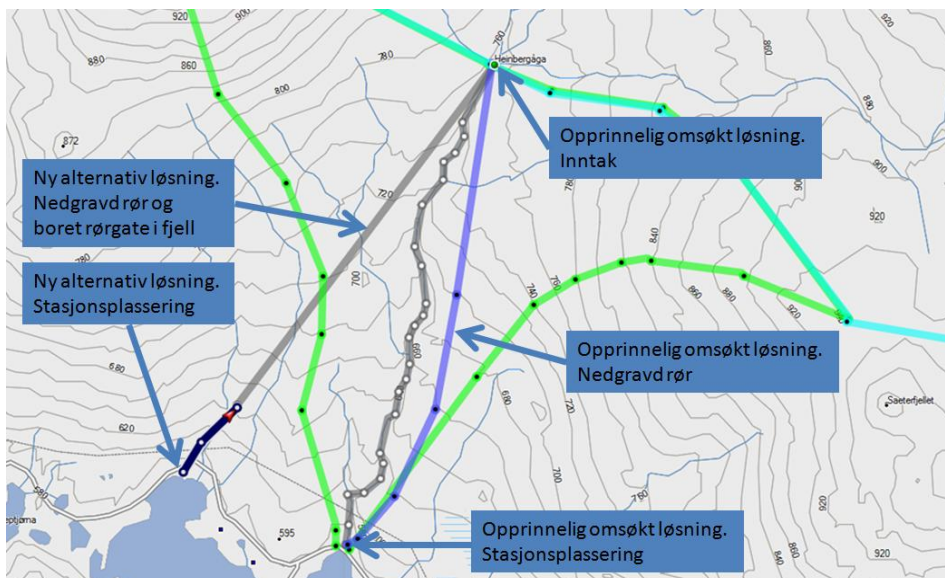
Våre kommentarer:

- **Reindriften:**

Søker har hatt møter med reindriftnæringen og erkjenner at reindriften vil bli negativt berørt spesielt i utbyggingsfasen.

Søker har derfor utarbeidet en **alternativ løsning** for vannvei og stasjonsplassering. I den alternative løsningen flyttes kraftstasjonen ca 600 meter vestover. Fra kraftstasjonen planlegges det ca 300 meter nedgravd rør og videre ca 1500 meter boret rør i fjell til inntaket.

Hoveddata for alternativ løsning er vedlagt som siste side. Løsningen er også illustrert på kartet nedenfor.

Med denne alternative løsningen mener søker at konsekvensene for reindriftsnæringen blir kraftig redusert. Beiteområder og flyttleier for reinen blir uberørt av utbyggingen.

Det vil fortsatt bli forstyrrelser i forbindelse med bygging av inntak, kraftstasjon og nedre del av rørgata. Forstyrrelsene kan minimaliseres ved god dialog med reindriftsnæringen for å redusere anleggsaktivitet under de mest sårbare tidsrommene for reindriften.

- **Fjellrev:**

I konsesjonssøknaden er det angitt at *fjellrev* (CR) sannsynligvis kan streife i området, siden denne arten er satt ut i tilliggende fjellområde Junkerfjellet som ledd i et avlsprosjekt og at det fins gamle hilokaliteter for fjellrev i Junkerfjellet. Terrenginngrepene knyttet til utbygging av Heinbergåga kraftverk vil til en viss grad kunne virke fragmenterende på fjellrevens utbredelse, såfremt arten opptrer i dette aktuelle området, som ligger litt i utkanten av Junkerfjellet. Inngrepene som planlegges i midtre og øvre del av tiltaksområdet er imidlertid for en stor del av midlertidig karakter.

Det er søkers oppfatning at det omsøkte tiltaket på sikt ikke vil ha nevneverdig betydning for fjellrevens utbredelse. Ved alternativ løsning vil påvirkningen på fjellreven bli ytterligere redusert.

Nordland Fylkeskommune/ Fylkestinget i Nordland

Fylkestinget i Nordland fremmer **innsigelse** til planene for Heinbergåga kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd, reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§5-4 og 5-6.

Begrunnelsen er at kraftverket berører viktige reindriftsområder, blant annet kalvingsområde, trekklei og beiteområder av stor verdi. I tillegg vil tiltaket medføre betydelige reduksjoner i villmarkspregede INON områder. Tiltaket planlegges i et område med flere rødlistearter, da spesielt den kritisk truede arten fjellrev.

Fylkestinget ber NVE gjøre en samlet vurdering av effektene omsøkte kraftverk har på Ranavassdraget og Bjerkå/ Plura vassdraget og se disse i sammenheng med pågående og kommende revisjonsprosesser.

Våre kommentarer:

- **Reindriften:**

Se våre kommentarer til Fylkesmannens kommentarer ovenfor.

- **Fjellrev:**

Se våre kommentarer til Fylkesmannens kommentarer ovenfor.

- **Rødlistearter:**

I konsesjonssøknaden er det anført: *"Følgende rødlistede arter ble observert under feltarbeidet: strandsnipe, snøsoleie og grannsildre. Utbyggingen berører ingen av disse forekomstene"*.

Ingen av de rødlistede planteartene er knyttet direkte til elvestrengen, eller vil bli berørt av planlagte terrenginngrep.

- **INON:**

INON-begrepet og bruken av INON er omdiskutert som kriterium i forvaltningsspørsmål. INON sier noe om graden av urørthet, og områdene defineres ut i fra avstand til tekniske inngrep. Ikke alle inngrep er inkludert i denne definisjonen (eks. hytter, hogst, kraftlinjer under 33 kV m.m). Et INON-område kan derfor inneholde inngrep som er synlig og redusere følelsen av urørthet til tross for at en befinner seg i INON-soner.

INON-begrepet baserer seg også på luftlinje fra inngrepet, uten å ta hensyn til topografien og landskapets egenskap som ofte kan skjule inngrep og dermed gi et område utenfor INON-sone et urørt preg.

Det sistnevnte er også tilfelle i INON-områdene som blir berørt ved en realisering av Heinbergåga kraftverk. Landskapets former og bekkeinntakets beliggenhet vil gjøre at bekkeinntaket vil forsvinne raskt ut av syne etter hvert som en beveger seg bort fra dette.

FNF Nordland

Etablering av inntaksdam vil kunne berøre forekomster av isssoleie, dvergssoleie og fjellskrinneblom. Videre påpeker de med en betydelig redusert vannføring vil dette påvirke karplantefloraen i bekkefarete.

De viser også til usikkerheten i forhold til konsekvenser for fjellreven. Her mener de føre-var-prinsippet må legges til grunn.

Når det gjelder friluftslivet mener de det er viktig og bevare det som er igjen av inngrepsfri natur og at også utenfor verneområdene må det i størst mulig grad bevares for nåværende og fremtidige generasjoner.

FNF fremmer ingen henstilling om at det ikke gis konsesjon til bygging av Heinbergåga kraftverk.

Våre kommentarer:

- **Fjellrev:**

Se våre kommentarer til Fylkesmannens kommentarer ovenfor.

- **Rødlistearter:**

Se våre kommentarer til Fylkestingets kommentarer ovenfor.

- **INON:**

Se våre kommentarer til Fylkestingets kommentarer ovenfor.

Rana Jeger og fiskeforening

Her skriver de at den omsøkte konsesjonssøknad for Heinbergåga kraftverk ligger i et område som allerede er svært påvirket av tidligere kraftutbygging. Dette er et vassdrag som ikke har særlig betydning for fiske, og den planlagte utbygging vil derfor ikke virke særlig kontroversiell for jakt, fiske og friluftsliv.

Våre kommentarer:

- Søker konstaterer med tilfredshet at Rana Jeger- og fiskerforening har samme oppfatning som søker om at området fremstår som svært påvirket av tidligere utbygging.

Statens vegvesen

De viser til forhold som må avklares med hensyn til avkjørselsforhold, byggegrenser langs offentlig vei og kryssing og graving langs deres veier.

Våre kommentarer:

- **Forholdet til offentlige veier:**

Utbyggingen av Heinbergåga kraftverk berører ikke noen offentlige veier.

Naturvernforbundet i Rana og omegn

Naturforbundet i Rana og omegn går i mot at konsesjon blir gitt til noen av de omsøkte småkraftverkene, først og fremst fordi Rana kommune allerede har gitt mye av sin natur til store vannkraftutbygginger for å forsyne samfunnet med energi.

Av de 8 omsøkte prosjektene peker Røvassåga og Blakkåga seg ut som spesielt konfliktfylte, men også Bordvedåga, Rausandaksla og Heinbergåga kraftverk er mer konfliktfylte, da naturen rundt disse er relativt urørt.

Naturvernforbundet uttaler også at *"I bunn og grunn er det bare eierne/tiltakshaverne som vil tjene penger på naturødeleggelsene. Allmennheten får kun tap av lett tilgjengelig natur og dyrere strøm/nettleie"*.

Våre kommentarer:

- **Urørt natur:**

Heinbergåga kraftstasjon blir plassert like ved Kallvatnet som er regulert i dag mellom LRV 521 og HRV 564. Området fremstår derfor som svært berørt av eksisterende kraftutbygging, jf bilde av Kallvatnet nedenfor, tatt fra den nye alternative stasjonsplasseringen. Heinbergåga kraftverk vil etter søkers mening ikke forverre områdetets preg av urørthet.

- **Dyrere strøm/ nettleie:**

Å tilføre mer strøm vil øke tilbudet og dermed sannsynligvis redusere strømprisen. Nødvendige investeringer og kostnader tilknyttet nett vil måtte bæres av utbygger og vil ikke belaste øvrige nettkunder ved økt nettleie.

- **Hvem tjener på utbyggingen:**

Heinbergåga kraftverk har lokale eiere, og et lønnsomt kraftverk vil føre til lokal aktivitet og dermed bidra til å opprettholde bosetningen i området. Vel 80 private og aksjonærer som

alle har tilknytning til området, ønsker å benytte deler av et eventuelt overskudd til bygdeutvikling. Se også punktet ovenfor.

Kallvatnet hytteforening

Kallvatnet hytteforening stiller seg negativ til utbygging av Heinbergåga. Begrunnelsen er at området har tidligere vært gjenstand for en stor utbygging, og området er allerede forringet av et lite skånsomt inngrep. 43 meter reguleringshøyde preger på alle måter naturen i området. Heinbergåga ligger i et mye benyttet turområde, som besøkes hyppig i forbindelse med turgåing, bærplukking og jakt. Den gjenværende, uberørte naturen i Kallvassdalen vil vi for enhver pris bevare for ettertiden.

Våre kommentarer:

- **Urørt natur:**

Se våre kommentarer til Naturvernforbundets kommentarer ovenfor.

Rana kommune

Rana kommune kan ikke anbefale en utbygging av Heinbergåga kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftledninger, som omsøkt i søknad datert 10.01.2014. Hovedbegrunnelsen for dette er de negative virkningene utbyggingen vil kunne få på fjellrev som er en kritisk truet art i Skandinavia. Samtidig legges stor vekt på at utbyggingen vil føre til betydelig reduksjon (8,4 km²) av villmarksprege naturområder.

Våre kommentarer:

- **Fjellrev:**

Se våre kommentarer til Fylkesmannens kommentarer ovenfor.

- **INON:**

Se våre kommentarer til Fylkestingets kommentarer ovenfor.

Statkraft Energi AS

Statkraft påpeker at søker selv må bekoste alle nødvendige forsterkninger på nettet, at stasjonsplasseringen må hensynta at vannstanden i Kallvatnet kan overstige HRV i flomsituasjoner og at det bør opprettes et veglag for å ivareta drift og vedlikehold av veien

Våre kommentarer:

- **Forsterkninger på nettet:**

For å få kraften frem til eksisterende 22 kV kraftnett vil det bli lagt en ca. 0,2 km lang 22 kV jordkabel samt forsterkning av en ca 6 km lang luftlinje.

- **Plassering av kraftstasjonen:**

Det vil bli tatt hensyn til flomvannstanden i Kallvatnet.

- **D&V av atkomstvei:**

Søker er enig i at opprettelse av veglag for ivaretagelse av drift og vedlikehold av veien er fornuftig og vil bidra til at dette blir gjort.

Direktoratet for mineralforvaltning

Direktoratet for mineralforvaltning uttaler: "Vi har gjennomgått det tilsendte materialet og registrerer at mineralske ressurser ikke er vurdert eller omtalt".

Våre kommentarer:

Søker har benyttet tilgjengelig informasjon fra NGU og har funnet følgende:

- Området er ikke omfattet av vern.
- Bergartene i det opprinnelig omsøkte alternativet består i nedre del av kvartsittisk gneis, med overgang til gneis, glimmergneis og glimmerskifer, stedvis fyllonittisk tekstur og feltspatøyne i øvre og østre del av vannvei.
- Bergartene i den alternative løsningen består av kvartsittisk gneis.
- Det er registrert en forekomst av mineralressurser, i form av brynestein, i området. Forekomsten er registrert i natursteindatabasen med objekt id 1833,603,00,00.

Følgende er oppgitt om forekomsten:

Forekomsten ligger nær grensen mellom kvartsittisk gneis og glimmerskifer. Glimmerskiferen er finkornet og det er denne som er brukt som brynestein. I hovedsak er brynene brukt lokalt, men sannsynlig også i regionen. Forekomsten er kun av historisk verdi.

Forekomsten ligger i sørhelningen av Heinberget, 1,5 km nord for nordenden av Kaldvatnet. Lokaliteten ligger lengst inne i Grønfjelldalen. Fra Østerdalen gård øverst i dalen er det anleggsvei til Kaldvatnet. Korteste vei til bruddet fra denne anleggsveien er etter ca. 6 km ovenfor gården.

Kilde: http://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_deposit_fakta.Main?p_objid=9192&p_spraak=N)

Søker konstaterer at forekomsten ligger vest for utbyggingsområdet og ikke blir berørt av utbyggingen.

Sametinget

Sametinget har opplyst at det foreligger et automatisk fredet samisk kulturminne ved Heinbergåga.

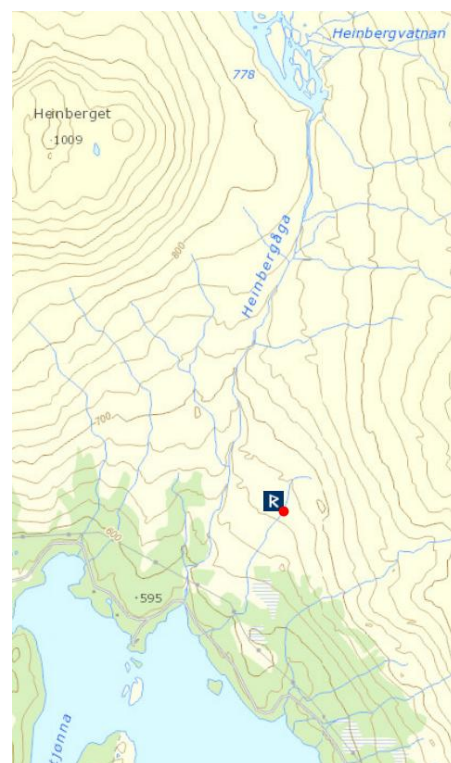
I Riksantikvarens database Askeladden er kulturminnet beskrevet slik:

"Samleplass for rein ved Heinbergelva. Giedtie-ævjie på tørr gressbakke ca. 400m Ø for Heinbergelva. I S ender gressvollen i enkelte vidjekratt, i V er det bergnabber. Plassen har et omfang på 50 x 80m, og er blitt brukt som melkeplass. Tydelig som et grønt felt/vegetasjonsendring (26.06.2014)".

Kulturminnets lokalisering er vist i innlimt kartutsnitt fra "Askeladden".

Våre kommentarer:

- Kulturminnet ligger mer enn 5 meter både fra opprinnelig og alternativ løsning for vannveien og vil derfor ikke bli berørt av det ferdige anlegget.
- Dersom det blir gitt konsesjon og nedgravd rør blir valgt som løsning for vannveien, vil kulturminnet bli merket/avgrenset, slik at det ikke blir skadet under anleggsperioden.

Skisseprosjekt – alternativ løsning

Skisseprosjekt

Sofienlund

Prosjekt	Heinbergåga Kraftverk				Installert effekt		4,42 MW	
Vassdrag	Heinbergåga				Årlig produksjon		9,5 GWh	
Kommune/Fylke	Rana	Nordland						
Nedbørfelt/avløp					km2	l/s/km2	m3/s	mill m3/år
Nedbørfelt (navn)					17,4	48	0,835	26,34
Magasin					km2	HRV	LRV	mill m3
					0,0	769,0	769,0	-
Kraftverk	Koordinater		Inntak	Avløp	Fall	Qt/Qelv	Qturb.	Effekt
Inntak		m	moh	moh	bto/nto m		m3/s	kW
Stasjon		X:	769	564	205,0	312 %	2,606	4 416
		Y:			197,1	100 %	0,835	1 415
Energi:			sommer	vinter		25 %	0,209	354
Slipping av	Minstevassføring		3,0 %	3,0 %	tilløp	sommer	vinter	år
			m3/s	m3/s	GWh	GWh	GWh	GWh
			0,025	0,025	12,03	7,36	2,11	9,47
Kostnader i hht NVE 2010								mill. NOK
Rigging og drifting								2,6
Transportanlegg/anleggskraft					veilengde	100 m		0,1
Reguleringsanlegg inntak								2,3
Driftsvannveier								20,1
Kraftstasjon bygg								3,3
Overføringsanlegg (rør)								-
Spesielle kostnader								-
Kraftstasjon maskin/elektro					effekt	4 420 kW		15,7
Kraftlinje					HS kV linje	6,0 km		2,2
Anleggsbidrag						-1,0		-
...Sum utbyggingskostnader								46,2
Kjøp av eiendom/erstatninger								-
Forsikring og erstatninger/tiltak								0,2
Planlegging/administrasjon/engineering					11,8 %			5,5
Uforutsett og prosjektereserver					15,0 %			6,9
Skatter og avgiftdt & VAT					0,0 %			-
...Sum for finansiering								58,8
Finansiering					5,0 %			2,9
...Sum utbyggingskostnader					3			61,7
Utbyggingskostnad,							NOK/kW	13 970
Grunnlag (kart, VM, m.m.)							NOK/kWh	6,52
Vannmerke	Garmin elektronisk kartverk M50 kart						NPV	7,1
	VM 156.7 Jordbru						Skala:	0,0682
	fra 1928 til 1954 i alt 26 år							
Kortbeskrivelse:								
Veier til aktuell dam og stasjonstomt			100 m					
Dam og inntaket anlegges på ca kote			769 moh					
Demning har en høyde på ca			4 m og	0,40 m tykk og		10 m lang		
Rørgata bør bygges med bruk av :			- m nedgravd	PE-rør		- m.m.		
			300 m nedgravd	GRP-rør		1 200 m.m.		
			- m nedgravd	duktile rør		- m.m.		
			- m sprengt tunnel	råsprengt		- m2		
			1 500 m boret tunnel			1 200 m.m.		
			- m kanal	åpen		- m2		
Kraftstasjonen blir på ca kote			564 moh					
Helgelandskraft har ei HS kraftlinje innenfor ca :			6,0 km fra stasjonen.					